

Maa-aineslupahakemus / Vestia Oy

Teklupaj 20.08.2024 § 45

296/11.01.00.05/2023

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liitteet: Vestia Oy maa-aineslupahakemus 09062023 RevA , nykytilanne- ja suunnitelmakartta 12032023 RevA, lopputilannekartta 12032023 RevA, leikkaukset A ja B 12032023 RevA, ottamissuunnitelmaselostus 09062023 RevA, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma 09032023 RevA, muutoksenhakuohje

Valmistelija

Ympäristösihteeri p. 040 344 7305

ASIA

Päätös maa-ainelain (555/1981) mukaisesta saven ottamista koskevasta maa-aineslupahakemuksesta.

HAKIJA

Vestia Yrityspalvelut Oy
Vestianväylä 80, 84100 Ylivieska
Y-tunnus 3000878-3

KIINTEISTÖ

Savola, 535-408-17-26, Ylikangas, Nivala.
Hakemuksen liitteenä on toimitettu kiinteistön omistajan suostumus maa-ainesten ottoon.

Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)

P: 7092771

I: 393162

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on luvanvaraista maa-ainelain (555/1981) 4 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain 7 §:n mukaan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nivalan kaupungin tekninen lupajaos on päätöksellään 16.9.2021 § 8 siirtänyt ympäristösihteerin toimivaltaan maa-ainesluvasta päättämisen, kun hakemuksessa esitetty ottamismäärä ei ylitä 50 000 k-m³. Hakemuksessa esitetty ottamismäärä ylittää 50 000 k-m³, joten maa-ainesluvasta päättää Nivalan kaupungin tekninen lupajaos.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on jätetty Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 12.6.2023. Lupahakemusta on täydennetty 18.3.2024.

TOIMINNAN SIJAINNIN SIJAINNIN JA SEN YMPÄRISTÖ SEKÄ KAAVOITUSTILANNE

Ottamisalue sijaitsee Nivalan Ylikankaalla, Välikyläntie 622:n viereisellä peltoalueella. Nivalan keskusta sijaitsee noin 6 kilometriä ottamisalueesta luoteeseen.

Nykyisellään ottamisalue on viljelykäytössä. Alue ja sen ympäristö ovat maatalousaluetta.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on 1-luokan pohjavesialueeksi (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) määritelty Viitala, joka sijaitsee noin 500 metriä ottamisalueesta etelään. Samoin 1-luokan pohjavesialueeksi määritelty Vähäsöyryngin pohjavesialue sijaitsee noin 1,4 kilometriä ottamisalueesta etelään. Ottamisaluetta lähin vesistö on Kalajoki noin 800 metrin päässä ottamisalueesta koilliseen.

Ottamisalue ei sijaitse geologisesti arvokkaalla alueella. Happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on ottamisalueella pieni tai hyvin pieni.

Ottamisaluetta lähin Natura-alue on Rimpineva-Linttineva (FI1002014) suojelualue, joka sijaitsee ottamisalueesta noin 6 km pohjoiseen. Lisäksi ottamisalueesta noin 4,5 km pohjoiseen sijaitsee yksityisten mailla olevat luonnonsuojelualueet Hakulan korpi ja Aatoksenmetsä. Ottamisalue ja sen ympäristö on ollut pitkään rakennettua aluetta sekä viljelykäytössä. Alueella ei esiinny huomioitavaa lajistoa.

Ottamisalueen lounas- ja länsipuolella on asuinrakennuksia, sekä yksi lomarakennus länsipuolella. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 90 m etäisyydellä ja lomarakennus noin 180 m etäisyydellä. Toiminnan vaikutusalueella ei ole erityisen herkkiä kohteita, kuten sairaaloita, kouluja, vanhainkoteja tai päiväkoteja.

Ottamisalue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla voimassa olevien 1.–3. vaihemaakuntakaavojen alueella. Ottamisalue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemaalueeksi osoitetulla Kalajokikaakson maisema-alueella. Alue on avaraa pohjalaista jokilaakson kulttuurimaisemaa ja sen arvot perustuvat alueen laajoihin viljelynäkymiin (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2023).

Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan maakuntakaavamerkintöjen- ja määräysten yhteydessä on esitetty seuraavat suunnittelumääräykset valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueeksi osoitettujen alueiden osalta:

”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-alue työryhmän mietintö II (Mietintö 66/1992, ympäristöministeriö, 1993) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen” (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2016).

Ottamisalue ei sijoitu yleis- tai asemakaavoitetulle alueelle. Lähin yleiskaavoitettu alue on noin 700 metrin etäisyydellä ottamisalueen pohjoispuolella sijaitseva Nivalan yleiskaava, ja lähin asemakaavoitettu alue Nivalan kaupungin taajaman alue, jonne on yli 6 km

TOIMINTA

Vestia Yrityspalvelut Oy hakee maa-aineslupaa saveen ottamiseen. Otettavaa savea käytetään kaatopaikan pohjarakenteen tiivistyskerroksessa.

Ottamisalueen pinta-ala on 3,1 ha. Ottamisalue sijoittuu kiinteistöjen 535-408-17-19 ja 535-408-17-27 omistajien luvalla alle 10 m etäisyydelle kiinteistöjen rajasta (suostumukset on toimitettu hakemuksen liitteenä). Muiden naapurikiinteistöjen osalta ottamisalueen ja kiinteistöjen rajojen väliin on jätetty kymmenen metrin suojaetäisyys.

Poiskuurittavan kasvukerroksen paksuudeksi on arvioitu noin 0,30 m. Ottamisalueelta arvioidaan saatavan savea ja siltiä yhteensä noin 52 400 k-m³.

Maa-ainesten ottamistoiminta jälkihoitotoimenpiteineen kestää maksimissaan 10 vuotta, ja laskennallinen vuotuinen ottamismäärä on siten 5240 k-m³/a. Vuotuisen ottamismäärään vaikuttaa kuitenkin mm. saveen tarve ja loppusijoitusalueiden mineraalisen tiivistyskerroksen rakentamisen aikataulut.

Maa-ainesta irrotetaan kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Alin kaivutaso alueella on +69,0 (N2000). Kaivutasossa huomioidaan alueittain alueen tuleva kuivatustarve. Syvimmillään kaivutaso on noin kaksi metriä ympäröivästä maanpinnasta.

Ottamisalueen reunat luiskataan hakemuksen mukaan 1:2 tai loivempaan. Ohjeellinen luiskakaltevuus pehmeän saveen alueella on 1:3 ja keskitiiviin siltin alueella on 1:2 tai loivempi.

Osa ottamisalueelle kertyvistä pintavesistä imeytyy maapohjaan. Loput ottamisalueelle kertyvät pintavedet johdetaan alueen viereiseen ojastoon, josta ne kulkeutuvat Kalajokeen. Kaivutasossa huomioidaan alueen tuleva kuivatustarve ja tarvittaessa reunoja syvennetään huomioiden kuitenkin riittävä viettokaltevuus kohti Kalajokea

Maa-ainesten ottaminen pyritään tekemään kuivumissuuntaa vastaan, jolloin pintavedet johtuvat painovoimaisesti kohti vierusojia.

Tarvittaessa ottamisalueelle kaivetaan väliaikaisia ojia vesien johtamiseksi kohti purkupaikkaa. Purkuojien yhteyteen alueen koilliskulmiin toteutetaan laskeutusaltat ja tarvittaessa kiintoaineksen erotusta tehostetaan suotopadolla. Suotopato varustetaan mahdollisia rankkasateita varten ylivuotoputkella. Allas mitoitetaan auki olevan ottamisalueen laajuuden perusteella.

LIIKENNEJÄRJESTELYT

Ottamisalueelle kuljetaan Välikyläntie 622:n kohdalta kääntyvän tieyhteyden kautta ja jatketaan kiinteistöjen 535-408-17-26 ja 535-408-17-27 väliin sijoittuvan tien kautta ottamisalueelle.

MAISEMOINTI TOIMINNAN PÄÄTTYESSÄ

Jälkihoitotoimenpiteiden tavoitteena on vähentää ottotoiminnasta aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön ja palauttaa alue takaisin viljelyskäyttöön. Ottamista ja jälkihoitoa tehdään vaiheittain, eli uudelta alueelta poiskuurittu kasvukerros palautetaan aiemman vaiheen kasvukerrokseksi. Pelto salaojitetaan. Alueen lopullisessa pinnantasauksessa huomioidaan alueen tuleva kuivatus ja tarvittaessa reuna- ja purkuoja syvennetään huomioiden ojien riittävä viettokaltevuus kohti Kalajokea. Ottamisalueen kuivatus suunnitellaan tarkemmin sulkemisvaiheen yhteydessä toteutuneen ottosyvyyden perusteella.

Ottamisalue siistitään välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä ja sieltä viedään pois kaikki maa-ainesten käsittelyyn liittyvät kalustot tms. Tiivispohjaisten alueiden (esim. kulkuyhteydet, raskaiden työkonien sijaintipaikat, mahdollisten varastokasojen pohjat) maaperä rikotaan ja muokataan ennen muotoilua ja pintamateriaalin levittämistä.

TURVALLISUUSJÄRJESTELYT, SUOJATOIMENPITEET JA JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Ottamisalue merkitään maastoon. Alueelle tulevan liittymän varten asennetaan kyltti, jossa kerrotaan toiminta-ajat ja yhteyshenkilön yhteystiedot. Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan.

Maa-ainesten ottamisen yhteydessä syntyviä kaivannaisjätteitä ovat tässä tapauksessa poistettavat pintamaat (pellon kasvukerros). Uuden vaiheen alueelta kuorittavat pintamaat käytetään suoraan aiemman vaiheen jälkihoitoon. Tarvittaessa pintamaita varastoidaan

ottamisalueen reunoilla. Pintamaat ovat puhtaita maa-aineksia eikä niistä ole haittaa ympäristölle.

OTTAMISMÄÄRÄ JA OTTAMISAIKA

Haettava ottamismäärä on 52 400 k-m³ saviainesta ja ottamisaika 10 vuotta. Vuosittainen ottamismäärä on 5240 k-m³.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Maa-aineslupahakemuksen täydennystä on kuulutettu 6.7.-14.8.2024 välisenä aikana Nivalan kaupungin nettisivuilla, jossa hakemusasiakirjat olivat kuulutuksen ohessa nähtävillä. Lisäksi lupahakemuksen täydennyksestä ilmoitettiin naapurikiinteistöille kirjeitse.

Lausunnot

Täydennetyistä lupahakemuksesta pyydettiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus totesi sähköpostitse 3.5.2024, etteivät jätä asiasta lausuntoa: *"Hakija on huomionnut siirtoviemäriin hankealueella ja suunnitellut ottotoiminnan sen mukaisesti. ELY:llä ei siis ole asiaan kommentoitavaa/lausuttavaa"*.

Muistutukset ja mielipiteet

Kuulutusaikana Vesikolmio Oy jätti muistutuksen:

"Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Vesikolmio Oy:ltä lausuntoa liittyen Vestia Yrityspalvelut Oy:n maa-aineslupahakemukseen, jossa savenottoa on tarkoitus tehdä Nivalassa kiinteistön 535-108-17-26 peltoalueella. Kyseisen pellon poikki kulkee Vesikolmion siirtoviemäri. Lupahakemuksessa on kyse vaiheesta 1, jossa savenotto rajautuu Vesikolmion siirtoviemäriin rasitealueen reunaan. Eli savenottoa ei tapahdu siirtoviemäriin kohdalta.

Suunnitelmassa on huomioitu siirtoviemäriin rasitealue 4 m, joka on 2 m siirtoviemäriin molemmin puolin. Mikäli maa-ainestenoton vaikutukset ulottuvat alle 2 metrin etäisyydelle putkilinjasta, edellyttää Vesikolmio maa-aineslupahakemukseen lisättäväksi suunnitelman, kuinka huomioidaan ja varmistetaan ettei mistään maa-aineksen ottoon liittyvästä toimenpiteestä, niin kaivamiset kuin työkoneiden liikkumiset, koidu vaaraa siirtoviemäriin tai sen rakenteille.

Kiinteistön 535-108-17-26 peltoalueella siirtoviemäriin päälle asennetun ympärystäytön ja levyeristeen yläpinta vaihtelee välillä +68,70-69,90 korkeusjärjestelmässä N2000. Mikäli savenottoa tapahtuu tämän korkeustason alapuolelle alle 10 m etäisyydellä siirtoviemäristä, edellyttää Vesikolmio maakerrosten stabiliteettitarkastelua. Kyseinen tarkastelu tulee hyväksyttäväksi Vesikolmiolla. Vesikolmion siirtoviemäriin tarkemittaukset

toteutuneesta sijainnista ja putken korkeuksista on saatavissa pyydettäessä.

Työkoneiden liikkuminen siirtoviemäriin päältä tulee minimoida. Savenoton kaivu siirtoviemäriin lähellä alle 10 m etäisyydellä tulee tehdä siirtoviemäristä pois päin eli kaivuukoneen tulee sijaita saven ottoalueella siirtoviemäriin joen puolelle. Savenoton kaivuuta ei saa suorittaa siirtoviemäriin lähellä siten, että kaivuukone sijaitisi siirtoviemäriin päällä tai välittömästi sen vieressä.

Hakemuksen perusteella vaiheen 1 maa-aineksen ottoalueen reuna lähellä siirtoviemäriä jätetään luiskakaltevuuteen 1:3 pehmeän saven alueella ja keskitiviin siltin alueella kaltevuuteen 1:2 tai loivempi. Ottoalue palautetaan takaisin viljelyskäyttöön. Eli siirtoviemäriin vieressä tulisi olemaan kohtuullisen jyrkkä luiska. Mikäli maataloustyökoneiden tulee jatkossa kulkea tämän luiskan kohdilta, tulee maatalouskoneiden kulkureitille tehdä loivempi luiska kaltevuudella 1:6, jotta luiska ei murru ja aiheuta maa-ainesten siirtymisiä siirtoviemäriin kohdalla.

Maa-ainesten ottamisesta siirtoviemäriin läheisyydestä tulee ilmoittaa Vesikolmiolle vähintään kaksi viikkoa etukäteen, jotta Vesikolmio voi käydä merkitsemässä siirtoviemäriin sijainnin kiinteistön reunoille.”

Hakijan vastine

Hakijalle varattiin mahdollisuus antaa Vesikolmio Oy:n jättämään muistutukseen vastineen. Hakija esittää vastineenaan:

- *Kaivualue ei ulotu rasitealueelle, putken ja kaivualueen korkotasot huomioiden emme näe että vaikutuksia voisi mitenkään muodostua.*
- *lupahakemus ei kohdistu ko. kiinteistölle vaan kiinteistölle 535-408-17-26 Jos kuitenkin tarkoitetaan lupahakemuksessa olevaa kiinteistöä: Ottotaso ei ulotu putken alapuoliseen maahan (ottokelpoinen savi pinnemmassa, syvällä siltiä, joten huomautus ei validi tässä tapauksessa)*
- *Savenotto ja pois ajo tehdään pääsääntöisesti aina ottamattoman pinnan kautta.*
- *Ottosuunnitelma ja putken korkeusasema huomioiden Vesikolmion vaatimus on perusteeton:*
 - o *Lunastusrajoitus koskee vain rakentamista. Lisäksi huomautamme että savenotto suunnitelma on ollut tiedossa jo ennen putken asennusta, siksi putki upotettu ko. kohdalla syvemmälle, siten että putken etäisyys oton jälkeisestä maanpinnasta vastaa muualla asennettua.*
 - o *Vesikolmio ei ole hakenut liikkumisrajoitusta muullekaan linja alueelle. Ottamisessa käytetään normaalia maataloustoimintaa vastaavaa konekalustoa (Ojan aukaisuun ja peltojen muotoiluun käytetty kaivuukone, maataloustraktori ja maansiirtokärry, maan ajoon vs. lietteen siirtoon käytetty kuorma-auto ja perävaunu)*
 - o *Vestia toteaa kuitenkin sovinnollisesti että asia pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan eli viemäriinjalla liikuttaessa perustetaan tarvittaessa väliaikaiset työmaatiet ja*

raiteiden muodostumista /painumia tarkkaillaan ottamisen aikana ja tarvittaessa siirretään kulkua muulle alueelle.

- *Viljelyskäyttöön ja ottamisen jälkihoitoon liittyvä asia. Asia huomioidaan ottamisen jälkeen tehtävillä luiskauksilla.*
- *Luiskaukset suunnitellaan aina kuitenkin siten että suojaetäisyys 2 m putkeen täyttyy varmasti.*
- *Sijainti merkintään liittyvässä asiassa ei ole huomautettavaa.*

Esittelijä

Ympäristösihteeri Vilppola Mirva

Päätösesitys

Nivalan kaupungin tekninen lupajaos myöntää Vestia Yrityspalvelut Oy:lle maa-ainesluvan saven ottamiseen seuraavin lupamääräyksin:

1. Tällä päätöksellä myönnetään Vestia Yrityspalvelut Oy:lle lupa saviainesten ottamiseen Nivalan kaupungin Ylikankaalla, kiinteistön Savola, 535-408-17-26 osalta, 12.3.2024 päivätyn ottamissuunnitelman ja hakemuksen sekä niihin liitettyjen asiakirjojen osoittamalta alueelta ja mukaisella tavalla sekä kuten tässä luvassa määrätään.

Luvan voimassaolo

2. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöspäivästä lukien, tai kunnes luvassa sallittu maa-ainesmäärä on otettu loppuun. Sallittu oton kokonaismäärä on 52 400 k-m³. Vuotuiseksi ottamismääräksi on ilmoitettu noin 5240 k-m³, mutta otettava määrä voi vaihdella vuosittain. Mikäli vuotuinen ottamismäärä poikkeaa suunnitellusta, tulee siitä ilmoittaa valvontaviranomaiselle vuotuisen valvontamaksun muuttamiseksi.

Toiminnan aloittaminen

3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan saajan on jätettävä Nivalan kaupungille luvassa määrättyjen velvoitteiden, kuten ottamisalueen siistimis- ja maisemointitöiden, vakuudeksi 15 500 €:n suuruinen vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2034 saakka.

4. Hakijan on vähintään 14 vuorokautta ennen maa-ainesten ottamista ilmoitettava Vesikolmio Oy:lle, jotta Vesikolmio voi käydä merkitsemässä siirtoviemärilinjan maastoon. Hakijan on toiminnassaan huolehdittava, että 2 metrin suojaetäisyys viemäriputkeen täyttyy jatkuvasti.

Hakijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista merkittävä koko tämän luvan mukainen ottamisalue paalutuksella tai muulla selkeällä, ottamista ohjaavalla tavalla. Naapurikiinteistöjen rajoihin nähden on jätettävä vähintään kymmenen metriä leveä suojavajöhyke. Suojaetäisyys voidaan kiinteistöjen 535-408-17-19 ja

535-408-17- 27 vastaisilla rajoilla alittaa kiinteistöjen omistajien kirjallisella luvalla.

Maa-ainesten otto tulee toteuttaa siten, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä naapurikiinteistöille aiheudu vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa, kuten pölyämistä.

Maa-ainesten ottamisen järjestäminen

5. Ottamistoiminnan vaatimalla liikenteellä ei saa haitata tai vaarantaa viljelysteiden asemaa tai käyttöä. Tiestölle mahdollisesti aiheutettu vahinko on korjattava. Ottamistoiminnalla ei saa katkaista kulkua muille kiinteistöille. Tarvittaessa on järjestettävä tilapäinen kulkuyhteys.

6. Öljyjä, polttoaineita tai muita kemikaaleja vuotavien tai muuten ympäristöön päästävien työkoneiden ja kaluston käyttäminen ottamisalueella on kielletty. Polttonesteiden varastointi alueella on kielletty.

7. Alueella mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet, kuten öljyiset jätteet, on varastoitava kukin jätejäte omassaan, tiiviissä ja asianmukaisesti merkityssä astiassa. Poltettavalla jätteelle on varattava oma jäteastiansa. Kaikki jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

8. Alueelle on varattava riittävä määrä turvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisten öljy- yms. vuotojen keräämiseksi talteen.

9. Ottamistoiminta rajojen läheisyydessä on järjestettävä siten, että varmistetaan naapuritilojen raja-alueiden vapaa käyttö ja rajojen toimivuus. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, ettei pohja- eikä pintavesi pilaannu, eikä ottamisalueelta mahdollisesti suoritettavalla vesien johtamisella saa aiheuttaa vettymistä eikä muutakaan haittaa toisen hallitsemalla kiinteistöllä. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että kaivuu tehdään siirtoviemäristä poispäin.

Lupamääräysten ja ottamissuunnitelman noudattamisesta riippumatta luvan haltija on vastuussa toiminnasta ulkopuolisille aiheutuvista ennakoimattomista vahingoista.

10. Pintamaiden väliaikaiset varastokasat on jätettävä riittävän mataliksi ja sijoitettava siten, etteivät ne tarpeettomasti häiritse maisemakuvaa. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että pintamaiden käsittely ja varastointi voidaan kokonaisuudessaan hoitaa hakijan hallitsemalla alueella.

11. Luvan saajan on tarvittaessa, maa-aineksia kuljettaessaan, huolehdittava asutuksen läheisyydessä maantielle kulkevan kuljetusreitin pölynsidonnasta esimerkiksi kastelemalla.

Tarkkailu- ja kirjanpitoluodotukset

12. Luvanhaltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava lupaviranomaiselle tai tätä varten järjestettyyn tietojärjestelmään (NOTTO) edellisenä vuotena otetun maa-aineksen määrä ja laatu.

13. Hakijan tulee vastineensa mukaisesti tarkkailla viemäriinjan läheisyydessä maarakenteita ja tarvittaessa rajoittaa kulkua siirtoviemäriinjan läheisyydessä.

Jälkihoitotyöt

14. Alueen siistimis- ja maisemointityöt on mahdollisuuksien mukaan suoritettava ottamistoiminnan edistymisen myötä ja saatettava loppuun viimeistään tämän maa-ainesluvan voimassaolon aikana.

15. Alue on maisemoitava siten, että se muodostaa osan ympäristön yhtenäisestä ja avoimesta kulttuurimaisemasta. Alue on ensisijaisesti tasattava alkuperäiseen tasoonsa, käyttäen maisemointiin alueen pintamaita ja mahdollisia muita puhtaita maita. Mahdollisten ulkopuolelta tuotavien puhtaiden maiden käytöstä on sovittava lupaviranomaisen kanssa. Ottoalueen reunat on luiskattava hakemuksessa esitetyllä tavalla. Alueelle voidaan tarvittaessa jättää myös avoin kosteikko, joka on hoidettava osana kulttuurimaisemaa.

16. Ottamisen päätyttyä alueelle ei saa jäädä tasoittamattomia pintamaakasoja tai muita maa-aineksia. Pintamaiden varastoisissa ja käsittelyssä on noudatettava, mitä hakija on ilmoittanut kaivannaisjätteen jätahuoltosuunnitelmassa, sekä tätä päätöstä. Kaivannaisjätteen jätahuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja luvan haltijan on ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle. Jätahuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittely tai hyödyntämisen järjestely muuttuvat merkittävästi.

Loppukatselmus

17. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on ottamisalueella toimitettava loppukatselmus. Luvan haltijan on pyydettävä loppukatselmuksen suorittamista lupaviranomaiselta.

Luvan haltijan vaihtuminen

18. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä

ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen mukaan hakemuksen mukainen toiminta ei ole ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Siten lupa maa-ainesten ottamiseen voidaan myöntää.

Myönnettyssä luvassa on huomioitu ottamistoiminnan sijoittuminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle noudattamalla siihen liittyviä tavoitteita sekä niitä periaatteita, mitä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ovat aikaisemmin esittäneet maa-aineselupahankkeen sijoituksessa maisemallisesti ja jokiluonnon kannalta paremmalle paikalle. Pohjois-Pohjanmaan liiton aiemmin antaman lausunnon mukaan saviainesten ottaminen on osa seudun kulttuurimaisemakuvaa. Muita maisema-arvoja ei kuitenkaan tule tarvella, ensisijaisena tavoitteena on maiseman säilyttäminen avoimena. Nyt esitetyllä toiminnalla ei siten voida katsoa olevan kielteistä vaikutusta Kalajokilaakson valtakunnallisesti tärkeään kulttuurimaisema-alueeseen. Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon maisemoinnista annetut lupamääräykset, ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Ottamisalueelta ei tunneta luonnonsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettuja suojeltavia luontotyyppejä. Kohteen vaikutusalueella ei sijaitse Natura-verkoston kuuluvia kohteita eikä muitakaan luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettuja alueita tai yksittäisiä kohteita. Maa-aineselupa on siten, ottaen vielä huomioon ottamisalueen tuleva maisemointi sekä annetut lupamääräykset, ollut myönnettävissä.

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräykset on annettava ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista, alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen sekä puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen. Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi, ajasta, jonka kuluessa

määrätyt toimenpiteet on suoritettava sekä muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista haittaa tai vahinkoa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Ottamissuunnitelmassa ja siihen liittyvissä kartoissa ja piirroksissa on määritelty ottamisalue. Päätöksessä on annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja ottamisen toteuttamiseksi. (Lupamääräykset 1–3).

Lupaviranomainen on määrännyt, että hakijan on annettava hyväksyttävä ja riittävä vakuus lupamääräyksissä vaadittujen toimenpiteiden suorittamiseksi. (Lupamääräys 3).

Ottamisalueen riittäväksi etäisyydeksi naapurikiinteistöjen rajoista on katsottu kymmenen metriä. Hakijan toimittamien naapurikiinteistöjen omistajien kirjallisten suostumusten perusteella lupamääräyksessä 4 mainittujen kiinteistöjen osalta vähimmäisetäisyys voidaan kuitenkin alittaa. (Lupamääräys 4).

Lupamääräykset 4 - 11 on annettu pohja- ja pintavesien suojelemiseksi, alueelta johdettavien vesien sekä muun toiminnan haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Jätehuolto on hoidettava jätelain ja voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toiminnassa on ennalta varauduttava onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden ehkäisemiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi.

Maa-aineslain 23a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on maa-ainesasetuksen mukaan tehtävä tammikuun 31. päivään mennessä. (Lupamääräys 12).

Maisemointia koskevat lupamääräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä sekä ottamistoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. (Lupamääräykset 14–16).

Maisemallisten arvojen kannalta on sinänsä kannatettavaa, jos kaivantaja palautetaan maanviljelyskäyttöön myös alueen ulkopuolelta tuotavilla, puhtailla pintamailla. Tällöin kuitenkin luvan saajan on esitettävä tarpeelliset muutokset kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaan ja tarvittaessa myös tähän luparatkaisuun, ja lupaviranomainen harkitsee asian tapauskohtaisesti. (Lupamääräys 15).

Toiminnassa on noudatettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Maa-aineslain 16b §:n mukaan luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jätehuoltosuunnitelmaa on

muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittely tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. Tällöin lupaa tai ottamissuunnitelmaa on muutettava kuten maaaineslain 16 §:ssä on edellytetty. (Lupamääräys 16).

Valtioneuvoston maa-ainesten ottamisesta antaman asetuksen 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamisalueella on toiminnan päätyttyä tai lupa-ajan kuluttua umpeen, pidettävä loppukatselmus, jota luvan haltijan tulee pyytää lupaviranomaiselta. (Lupamääräys 17).

Lupamääräyksessä 2 on määrätty maa-ainesluvan voimassaoloajaksi hakijan esittämä kymmenen vuotta. Mikäli lupa halutaan siirtää uudelle haltijalle, se edellyttää lupaviranomaisen päätöstä. (Lupamääräys 18).

Vesikolmio Oy:n lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 4, 9 ja 13.

Lupaviranomaisella on maa-aineslain 16 §:n mukaan mahdollisuus muuttaa antamiaan lupamääräyksiä, tai peruuttaa lupa, jos lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa 20.08.2034 saakka.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain, maa-aineslain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia velvoitteita, on asetusta noudatettava tästä päätöksestä huolimatta.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4b, 5, 5a, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 13a, 14, 16, 16b, 19, 20, 20a, 21, 23, 23a ja 23b §.

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ja 9 §.

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1,3 ja 4 §.

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (102/2015) 4 ja 6 §.

Lisäksi on otettu huomioon seuraavat määräykset ja ohjeet: Jokilaaksojen jätelautakunta, Jätehuoltomääräykset 21.6.2022

Maa-ainesten ottaminen, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lupahakemuksen käsittelystä peritään Nivalan kaupungin maaainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja

ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen (2016)
mukaisesti maksuna seuraavaa:

Maa-aineslupapäätös (2 §):

Suunnitelmaa kohti 150 €

Ottamisalueen pinta-alan mukaan (25;-/ha) 77,50 €

Otettavan maa-ainesmäärän mukaan (0,0051 €/m³) 267,24 €

Maa-aineslupapäätös yhteensä 494,74 €

Ensimmäisen vuoden valvontamaksu (3 §):

Ottamisalueen pinta-alan mukaan (18;- /ha) 55,80 €

Vuotuisen ottomäärän mukaan (0,031 €/m³) 162,44 €

Valvontamaksu yhteensä 218,24 €

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Pohjois-Suomen
hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

OTE:

Hakija, Vesikolmio Oy, ympäristösihteeri